

Sundhedsudvalget

Vedr. B 65: Forslag til folketingsbeslutning om transseksuelles/transkønnedes rettigheder

Landsforeningen for Bøsser og Lesbiske har med stor interesse fulgt debatten omkring førstebehandlingen af forslag B 65.

Landsforeningen finder det rigtigt at gennemføre et opgør med usmidig lovgivning, som via en rigid opfattelse af køn skaber helt unødvendige problemer for en gruppe borgere.

Det var os derfor en stor glæde at bemærke, at modstanden mod forslaget var mindre ved denne førstebehandling end sidst, forslaget blev fremsat. Vi mener dog, at debatten har overset visse fakta, som vi her vil gøre rede for.

Det hævdes fra manges side, at det at gøre cpr-nummeret kønsneutralt ødelægger cpr-registrets karakter af grundregister¹. Dette beror imidlertid på en misforståelse.

Cpr-registret indeholder en række oplysninger om borgerne, f.eks.

- Navn
- Adresse
- Fødselsdato
- Køn
- Entydig ID (cpr-nr)

Det er i dag sådan, at de tre sidste elementer er slået sammen, således fødselsdato og køn er kodet ned i cpr-nummeret: Datoen er en del af nummeret og kønnet fremgår af en regel, som tillægger lige numre til kvinder, ulige numre til mænd.

Der er intet til hinder for at skille dataelementerne ad og lagre oplysninger om køn (og evt. fødselsdato) særskilt. Myndigheder og virksomheder, som har en legitim interesse i at kende borgernes køn, vil stadig have adgang til dette via cpr-registret.

¹ Jfr. f.eks. 2006-07 B 142 Spm. 23 og 1. behandlingen af nærværende forslag

Grænsefladen mellem cpr-registret og brugerne er i dag webservices, og allerede i dag er køn tilgængeligt som særskilt felt i mange af disse services². Brugere vil således fortsat have adgang til dataelementet køn.

Der er muligvis en del applikationer i dag, der benytter reglen om lige og ulige cpr-numre. Det kan dog ikke ses som en forhindring for at gennemføre ændringen. Således har man f.eks. i 2001 besluttet at modificere reglen om modulus 11 kontrol, hvorefter CPR-Kontoret opfordrede alle kunder til at ændre deres IT-systemer, således de ikke indeholder moduluskontrollen. Det første personnummer, der ikke opfylder modulus11 kontrol blev tildelt 1. oktober 2007.

Da cpr-registret blev oprettet, var det ydermere praktisk at have så meget information som muligt i selv nummeret pga. de tekniske begrænsninger i it-systemerne. I nutiden er det intet problem at håndtere meget store datamængder, og derfor heller ikke til besvær at indhente sekundære oplysninger fra cpr-registret frem for at lade dem fremgå af selve cpr-nummeret.

Der er således intet der taler imod at gøre cpr-nummeret kønsneutralt, og processen i den retning bør sættes i gang nu.

Hvad angår de resterende dele af forslaget, kan Landsforeningen varmt anbefale at det gøres lettere at skifte navn. Det tjener intet formål at tvinge borgere til at bære et navn, der ikke er i overensstemmelse med deres kønsidentitet.

Det er i debatten fremført, at det allerede i dag er muligt at skifte navn, men det er en sandhed med modifikationer. Loven bemyndiger ressortministeren til at fastsætte regler om, hvordan transseksuelle kan undtages fra kravet om, at navnet skal svare til (biologisk) køn. Reglerne er blevet sådan, at kun hvis borgeren af Sexologisk Klinik er blevet diagnosticeret som transseksuel, kan der skiftes navn. Dette finder Landsforeningen helt overflødigt. Beslutningsforslagets punkt om frit navneskifte er derfor substantielt.

Med hensyn til tredje og sidste del af forslaget vedrørende transpersoners adgang til operation, er det tydeligt, at der i dag opleves problemer. Det er Landsforeningens holdning, at der bør initieres en proces, der kan bedre forholdene omkring adgang til behandling.

Robin Svegaard
Transpolitisk talsperson

Søren Laursen
Retspolitisk talsperson

² F.eks. STAM, STAMBEGR, NAVNE1, NAVNE2, NAVNE3 og FODSOG